

Dénes Gábor filmrendező, Neumann Miklós és Kovács Győző egy iskolai számítástechnikai bemutatón, 1983.

János, Mihály és Miklós az unokatestvérükkel, Lillyvel a Neumann-villában. 1924. július 20.

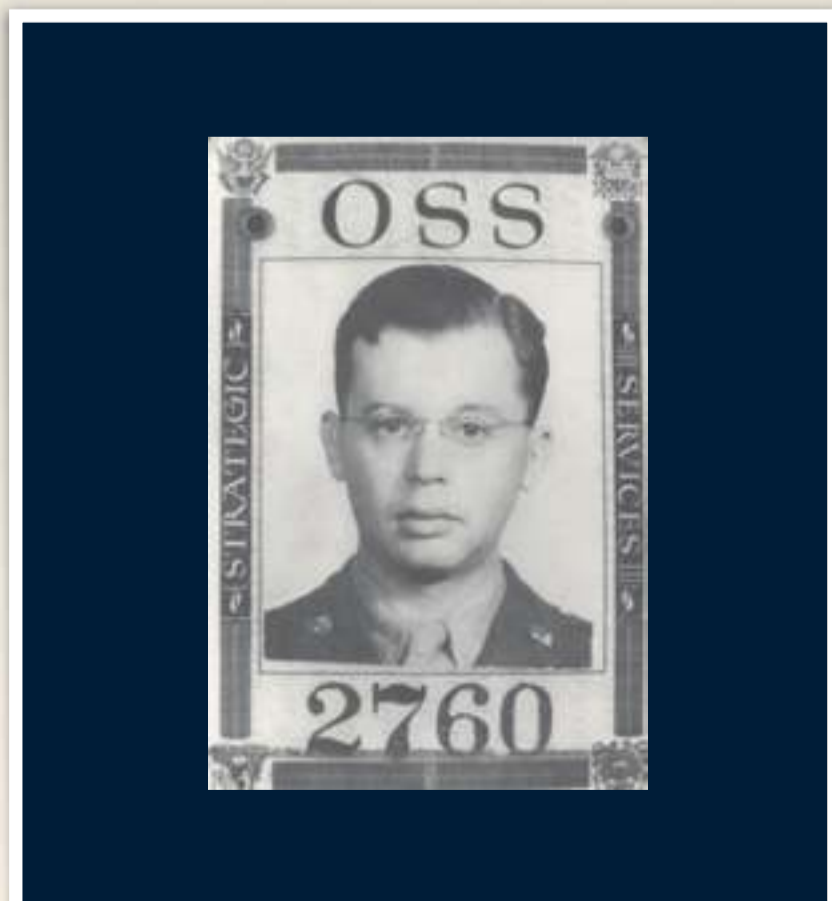
A Ferenc József adományozta Neumann-címer

Eredeti állatfigurák a földszinti ablakok keretein. (Neumann Miklós fotója)

Neumann Miksa sírja a budapesti temetőben

Neumann Miklós háború alatt készült katonai igazolványának a képe

A NEUMANN-VILLA ŐSTÖRTÉNETE

A villáról – Neumann Miklós elbeszéléséből annyit tudunk, hogy valamikor a húszas években került a család tulajdonába.

A család a nyár egy részét előzőleg is a Svábhegyen, Kann Jakab nagypapa nyaralójában töltötte. 1984. körül Neumann Miklóssal együtt bejártuk a környéket, de akkor már Miklós nem találta, hol lehetett a nagyszülők nyaralója.

Az Eötvös út 13–15. alatti épületet és a hozzá tartozó nagy kertet Neumann Miksa a család igényeinek megfelelően átalakíttatta. A megújult épületről csak hézagos ismereteink vannak, néhány műkő dísz akkor került az épületre: a homlokzatra a család bárói címere, benne a három szál margaréta, illetve az ablakok fölé a három gyerek „totem” állatfigurája: János a kakas, Mihály a nyúl és Miklós a cica.

Valószínűsíthető, hogy Neumann Miksa a megnyitásra készítettett Róth Miksával, a kor neves üvegművészeivel, a lépcsőházba egy mives üveglakot, ami ugyancsak a bárói címet és az állatfigurákat ábrázolta. Feltehető, hogy akkor került a villa elé a vízmedence, amelybe apró csobogókon keresztül vezették a vizet. Miklós elmondta, hogy a medence – különösen a forró budapesti napokon – a gyerekek körében nagy népszerűségnek örvendett.

Miklós a naplójában a vele felvett interjú helyszínével kapcsolatban a következőket írja: „... javasoltam (Dénes Gábornak, a magyar Neumann-film rendezőjének), (...) apánk – Eötvös út 15. szám alatti – nyaralóját, ahol ismét felfedeztem, és a figyelmem is felhívtam, a festett üveglakra, a három állatfigurára, valamint a címeren szereplő három margarétára.”

A család őstörténete valamikor a harmincas évek végén, a negyvenes évek elején zárult, amikor a család Budapesten maradt tagjai – előbb Mihály, majd a mama és végül Miklós is – Amerikába, Jánoshoz emigráltak. Nem tudunk arról, hogy a nyaralót utánuk bármelyik rokon is használta volna, üresen vészelté át a háborút.

THE PREHISTORY OF THE NEUMANN VILLA

Regarding the villa (and from the oral history of Miklós Neumann), we only know that it came into the family's possession sometime in the 1920s.

The family had earlier spent part of their summers on Svábhegy hill, in the holiday house of grandfather Jakab Kann. In around 1984, we toured the neighbourhood with Miklós, but by then, Miklós could no longer recall where his grandparents' holiday house might have been.

Max Neumann had the building at 13–15 Eötvös Road and its large garden altered to suit the family's needs. We have only imperfect knowledge of the renewed building: some artificial stone ornaments were added to the façade at that time, including the family's baronial coat of arms, which contains the stems of three daisies, and above the windows, the 'totem' animals of the three brothers: John the rooster, Mihály the rabbit, and Miklós the cat.

We can presume that for the opening, Max Neumann had a fancy stained glass window added to the staircase, made by Miksa Róth, the renowned stained glass artist of the era, which also featured the baronial coat of arms and animal figures. We can assume that the pool was also installed in front of the villa at this time, into which the water was led through tiny animal pond jets. Miklós recalled that the pool was very popular among the children, particularly on hot Budapest summer days.

Regarding the location of the recorded interview he gave, Miklós wrote the following in his diary: '... I suggested (to Gábor Dénes, director of the Hungarian Neumann film), (...) the holiday house at 15 Eötvös Road belonging to our father, where I rediscovered the painted stained glass window, the three animal figures, and the three daisies featured on the coat of arms, and brought them to his attention.'

The prehistory ended sometime at the end of the 1930s or early 1940s, when family members still remaining in Budapest – first Mihály, then the mothers and in the end Miklós as well – emigrated to the United States, to join John. We have no information whether any of the relatives would have used the holiday house after them: it survived the war empty.